

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Dbamy o przedsiębiorczość

www.kig.pl

NOWY MODEL GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI W POLSCE

- ILE ZAPLACIMY ZA NASZE ODPADY OD 2013 r.

Warszawa, październik 2012

Krzysztof Kawczyński - KIG

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Polska gospodarka odpadami w 2011 r.

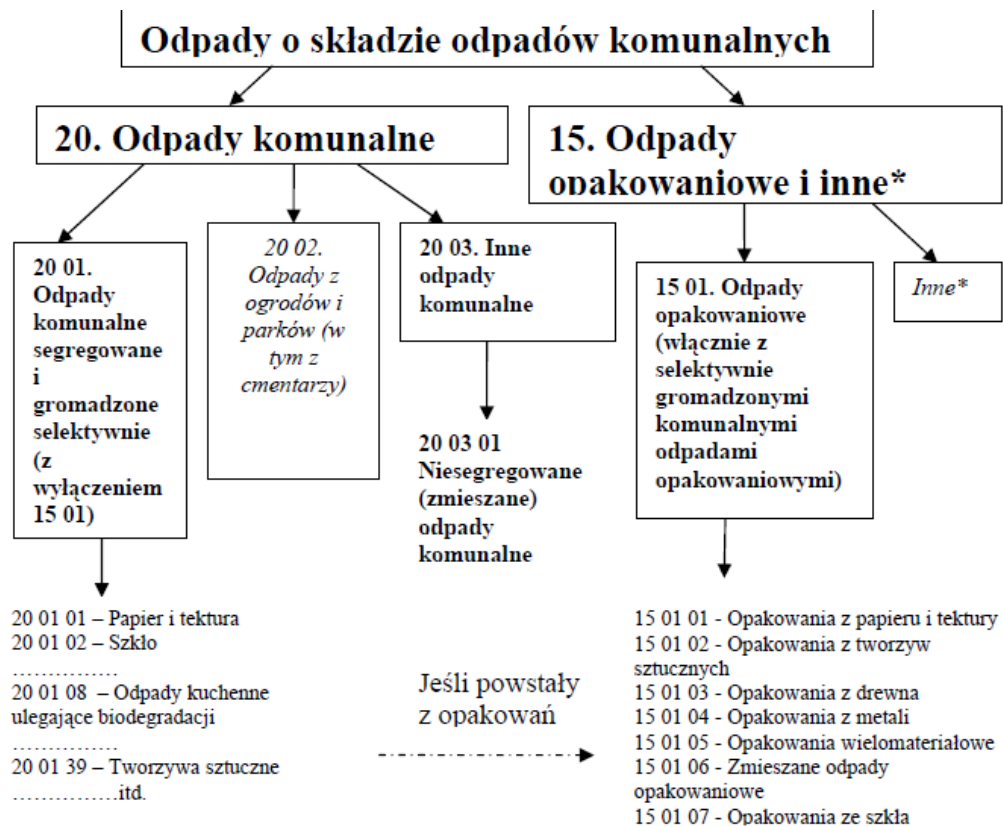

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

POLSKA GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI W LICZBACH:

- rocznie wytwarzamy (oficjalnie) ok. 12,5 mln ton odpadów komunalnych,
- odpady komunalne są głównie składowane na legalnych (ok. 600) składowiskach na terenie kraju, jak
- również na składowiskach nielegalnych (ok. 4000 – 5000),
- szacuje się, że w sposób nielegalny mieszkańcy usuwają lub spalają co najmniej 2 mln ton odpadów,
- 20 – 25% mieszkańców kraju nie jest objętych zorganizowanym odbiorem odpadów,
- zbiórka selektywna i recykling odpadów komunalnych to zaledwie 5-7%,
- mamy poważne problemy z separacją bio-odpadów, odpadów niebezpiecznych,
- odpadów gabarytowych i remontowych,
- w ostatnich 10-ciu latach za kwotę ok. 2 mld złotych zbudowaliśmy prawie 50
- instalacji do sortowania i/lub kompostowania odpadów, które dzisiaj są nieefektywne.

* sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

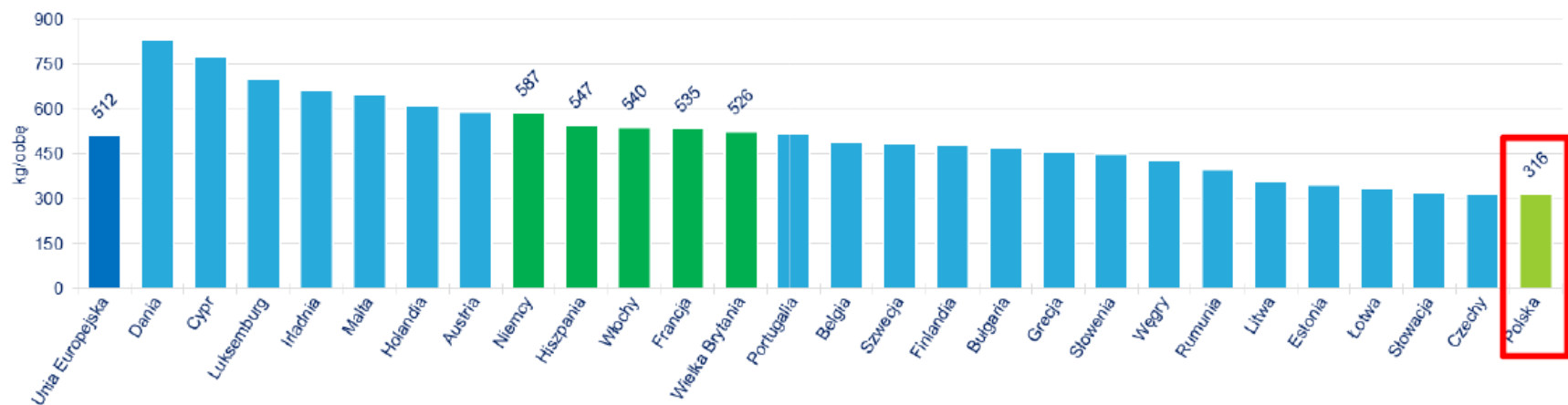
GŁÓWNE BARIERY W ROZWOJU EFEKTYWNEGO SYSTEMU

- Brak systemowego podejścia do gospodarowania odpadami komunalnymi
- Brak ekonomiki procesu zbierania, segregowania i zagospodarowania odpadów
- Brak wystarczającej ilości instalacji do przetwarzania odpadów
- Brak zbiórki i zagospodarowania bio-odpadów w ilościach wymaganych ustawą,
- Brak zbiórki selektywnej odpadów w gminach i w gospodarstwach domowych
- Brak powszechnej edukacji ekologicznej społeczeństwa
- Brak faktycznej partycypacji przemysłu w finansowaniu odzysku i recyklingu
- Brak rzetelnej ewidencji i monitoringu oraz baz danych dot. odpadów komunalnych
- Brak woli wyeliminowania patologii i działań pozaprawnych z rynku

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Masa wytworzonych odpadów komunalnych na mieszkańca w krajach UE, 2009 r.

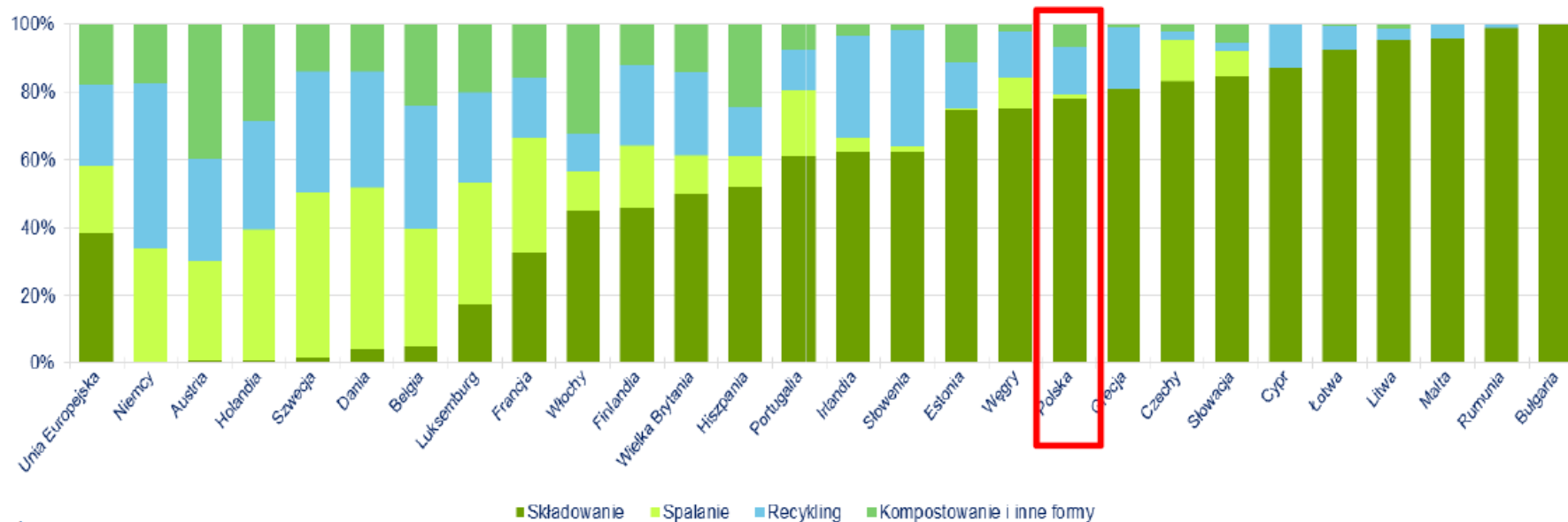

Źródło: Eurostat

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Metody zagospodarowywania odpadów komunalnych w krajach Unii Europejskiej (%), 2009 r.

Źródło: Eurostat

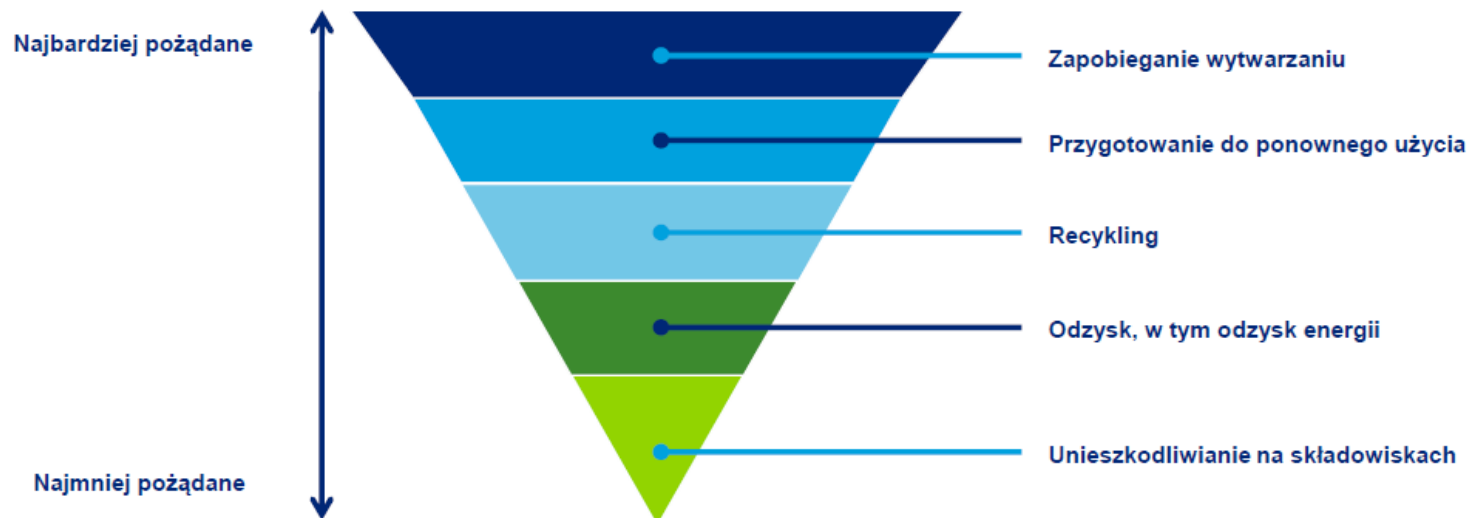

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

UE kładzie nacisk na ochronę środowiska i efektywne korzystanie z zasobów Priorytet mają ograniczenie wytwarzania, recykling oraz odzysk energii

Hierarchia postępowania z odpadami

Źródło: Opracowanie własne

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Nowa ustawa z 1 lipca 2011 r.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

GŁÓWNE CELE NOWEJ USTAWY:

- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi
- upowszechnienie prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji
- zwiększenie liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów
- wyeliminowanie nielegalnych metod postępowania z odpadami, w tym dzikich wysypisk odpadów
- skuteczny monitoring postępowania z odpadami komunalnymi
- skrócenie odległości na jakie transportowane są odpady

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

NOWA USTAWA - KLUCZOWE ZMIANY SYSTEMOWE:

- Władztwo gminy nad odpadami – zarządzanie, kontrola, decyzyjność, egzekucja
- Regiony gospodarki odpadami - RIPOK-i
- Finansowanie gospodarki odpadami z opłat mieszkańców – „podatek śmieciowy”

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

NOWA USTAWA - WŁADZA GMINY NAD ODPADAMI

- prawa i obowiązki gmin
- realizacja ustawy w praktyce
- oczekiwania społeczne a realizacja celów ustawy
- racjonalne koszty obsługi systemu
- zasady naliczania opłaty za odbiór odpadów
- prawidłowe oszacowanie ilości odpadów do odbioru
- przetargi na odbiór odpadów
- zarządzanie systemem przez gminę
- partycypacja w kosztach budowy i utrzymania RIPOK

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

NOWA USTAWA – ZAKAZUJE ZBIERANIA ORAZ PRZETWARZANIA:

1. zmieszanych odpadów komunalnych,
2. odpadów zielonych,
3. pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania – poza regionem gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Zakazuje się przywozu na obszar regionu gospodarki odpadami komunalnymi odpadów, wytworzonych poza obszarem tego regionu.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

UZASADNIONE KOSZTY BUDOWY I OBSŁUGI SYSTEMU:

- odbiór i unieszkodliwienie odpadów zmieszanych - 600 PLN/t
- odbiór i zagospodarowanie bio-odpadów – 500 PLN/t
- zbiórka selektywna i zagospodarowanie odpadów opak. – 400 PLN/t
- zbiórka, odbiór i zagospodarowanie pozostałych odpadów – 500 PLN/t
- zarządzanie systemem obsługi (gmina) – 5 % kosztów bezpośrednich (30 PLN/t)
- partycypacja w kosztach budowy i utrzymania RIPOK - min. 100 PLN/t

Uzasadnione średnie koszty netto zebrania, odbioru i zagospodarowania 1 tony odpadów komunalnych = 550 PLN/t (wg stanu z 2010 r., wyliczenie własne).

Średni koszt roczny dla mieszkańca = 180 zł, co daje ok. 15 zł/miesiąc/osobę.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

KOSZTY ZBIÓRKI NIEKTÓRYCH RODZAJÓW ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH

Kategoria odpadu	Koszt pozyskania i przygotowania materiału do recyklingu (zł/mg), 2008 r.		
	Źródła przemysłowe i handlowe	Selektywna zbiórka odpadów z gospodarstw	średni koszt ważony
Tworzywa sztuczne	175 (od 100 do 250)	591	328
Aluminium	zbiórka nie jest prowadzona	1160	1160
Blacha biała	zbiórka nie jest prowadzona	294	204
Papier i tektura	do 50	336	67
Szkło gospodarcze	do 100	236	156
Materiały naturalne	do 50	26	50
Wielomateriałowe	do 50	94	79

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

WAŻNE TERMINY:

- 1 stycznia 2012 r. – wejście w życie ustawy, organizacja rejestru przedsiębiorców
- 30 czerwca 2012 r. – uchwalenie WPGO
- 31 grudnia 2012 r. – ostateczna data wpisania przedsiębiorców do rejestru, uchwalenie przepisów prawa miejscowego (m.in. regulamin czystości i porządku oraz stawki opłat)
- 30 czerwca 2013 r. – wygaśnięcie dotychczasowych umów na odbiór odpadów, wejście w życie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W I połowie roku 2013 gminy muszą przygotować i przeprowadzić przetargi na realizację obsługi oraz kampanie informacyjne dla mieszkańców.

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

PRZEDSIĘBIORCY, A WŁADZA GMINY NAD ODPADAMI

- przedsiębiorcy odbierający odpady
- przedsiębiorcy dokonujący odzysku lub recyklingu odpadów
- organizacje odzysku
- handel detaliczny i sieciowy
- zakłady rzemieślnicze
- zakłady produkcyjne
- placówki oświatowe i inne użyteczności publicznej

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

CZY POTRZEBNA JEST ZMIANA USTAWY? – nowe inicjatywy z września 2012 r.

- Projekt grupy posłów SLD
- Projekt grupy posłów PiS
- Inicjatywy samorządowe

Główny cel zmian: znieść przetargi publiczne na poziomie gmin

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

WNIOSKI I WAŻNE PYTANIA

- Budujemy nowy system gospodarki odpadami – czas zakończyć dyskusje !
- Potrzebna jest pełna transparentność i efektywność w zarządzaniu odpadami
- Konkurencyjny rynek będzie pomagał gminom i mieszkańcom – przetargi publiczne
- Optymistyczny scenariusz budowy nowego systemu: po 3 latach system zadziała
- Pesymistyczny scenariusz budowy: do końca roku 2014 gminy będą zapewniały tylko odbiór
- Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów będą rosły i po roku 2014 osiągną poziom zapewniający rentowność dla operatorów oraz faktyczne nakłady na RIPOK
- W ciągu najbliższych 3 lat średni wzrost kosztów dla mieszkańców w budownictwie jednorodzinym powinien wzrosnąć od 50% do 100%
- W ciągu najbliższych 3 lat średni wzrost kosztów dla mieszkańców w budownictwie wielorodzinnym powinien wzrosnąć od 100% do 250%
- Czy będziemy w stanie zbudować „społeczeństwo recyklingu” do roku 2020?

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**I ZAPRASZAM DO WSPÓŁPRACY
Z KRAJOWĄ IZBĄ GOSPODARCZĄ**